

Welke schepen moeten op de Europese binnenwateren aan technische eisen voldoen?

Op de Europese binnenwateren (dus ook op de Nederlandse binnenwateren) moeten vanaf 30 december 2008 de volgende schepen voorzien zijn van een Binnenschipcertificaat:

- alle vaartuigen met een lengte van 20 m of meer alle vaartuigen waarvan het product van de lengte, de breedte en de diepgang meer dan 100 m³ bedraagt (dus ook korter dan 20 m)
- alle sleep- en duwboten ongeacht de lengte
- alle passagiersschepen (vervoer van meer dan 12 passagiers)
- drijvende inrichtingen

Dit betekent dat pleziervaartuigen van 20 meter lengte of meer aan technische eisen moeten gaan voldoen. Voor pleziervaartuigen korter dan 20 meter geldt dit alleen als het product van de lengte, de breedte en de diepgang groter is dan 100 m³. Als diepgang wordt bij pleziervaartuigen de diepgang van de romp zonder aanhangsels zoals de kiel, loefbijter, schroefraam etc. aangenomen.

Woonschepen en woonarken

Binnenschepen met een permanente ligplaats, uitsluitend gebruikt voor bewoning en zonder eigen aandrijving dan wel anderszins niet voor de vaart geschikt, ook gedurende de tijd van verslepen (*Binnenvaartbesluit* art. 7 lid g), zijn niet vereist een Binnenschipcertificaat te hebben ook al zijn ze langer dan 20 m. Dit betekent dat woonarken, kantoorpontons etc. die niet voorzien zijn van een eigen voortstuwing, geen certificaat hoeven te hebben. Zodra ze wel voorzien zijn van een eigen voortstuwing en ze zelfstandig kunnen varen moeten ze wel voorzien worden van een certificaat. Zelfs als dat alleen maar van en naar de werf is. Als het in de bedoeling ligt om een niet zelfstandig varend schip uiteindelijk weer zelfstandig varend te maken (bijv. door de restauratie), dan zal het schip wel aan een certificaat moeten die moet voldoen aan alle eisen zoals aangegeven in de Europese Standaard tot vaststelling van de technische voorschriften voor binnenschepen (ES-TRIN)..

Sleep-, duw- en sleepduwboten

Sleep-, duw- en sleepduwboten worden in de Europese richtlijn en in de *Binnenvaartwet* genoemd als schepen die een binnenschipcertificaat moeten hebben ongeacht hun lengte. Sleep- en duwboten die uitsluitend voor de pleziervaart worden gebruikt, niet langer zijn dan 20 meter en tevens een product hebben van de lengte, breedte en diepgang (zonder aanhangsels) kleiner dan 100 m³, moeten een "Verklaring namens de Minister van Verkeer en Waterstaat" bij de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILenT) aanvragen. Op grond van deze verklaring behoeft het schip dan niet aan de technische eisen van ES-TRIN te voldoen. Tevens kan op basis van deze verklaring worden volstaan met een klein vaarbewijs, een Grootpleziervaartbewijs of geen vaarbewijs afhankelijk van de scheepslengte (zie het infoblad over de vaarbewijzen).

Schepen met een dergelijke verklaring mogen een bijboot slepen, aldus ILenT. Wanneer men meer dan 1 schip korter dan 20 meter niet bedrijfsmatig wil slepen, dan adviseert ILenT om een Binnenschipcertificaat voor pleziervaartuigen aan te vragen om discussies met handhavers te voorkomen. Pleziervaartuigen mogen namelijk andere kleine schepen (< 20 m) slepen. Wil men schepen langer dan 20 meter slepen, dan moet men een Binnenschipcertificaat voor sleep- en duwboten hebben en voldoen aan hoofdstuk 21 van ES-TRIN (bovendien moet de schipper dan een EU kwalificaat Schipper bezitten).

Aan welke eisen moet een schip op de binnenwateren voldoen?

De eisen waaraan het schip moet voldoen bepaalt de eigenaar van het schip zelf, namelijk door aan te geven hoe hij het schip gebruikt. De technische eisen waaraan het schip moet voldoen staan in Europeese Standaard tot vaststelling van de Technische Voorschriften voor Binnenschepen (ES-TRIN) De eigenaar kan kiezen uit de volgende scheepstypen:

- Vrachtvaart (deze schepen moeten voldoen aan de technische eisen vermeld in hoofdstuk 3 t/m 18)
- Passagiersschepen (deze schepen moeten voldoen aan de technische eisen vermeld in hoofdstuk 19)
- Zeilende passagiersschepen (deze schepen moeten voldoen aan de technische eisen vermeld in hoofdstuk 20)
- Sleep- en duwboten die schepen langer dan 20 m willen slepen, duwen of langs zij mee nemen (deze schepen moeten voldoen aan de technische eisen vermeld in hoofdstuk 21)
- Drijvende werktuigen (deze schepen moeten voldoen aan de technische eisen vermeld in hoofdstuk 22)
- Schepen bestemd voor bouwwerkzaamheden (deze schepen moeten voldoen aan de technische eisen vermeld in hoofdstuk 23)
- Pleziervaartuigen (deze schepen moeten voldoen aan de technische eisen vermeld in hoofdstuk 26)

In hoofdstuk 24 staan ook nog, de voorschriften van historische schepen:

Het komt er dus op neer dat hoe het schip door de eigenaar gebruikt wordt, uiteindelijk bepaalt aan welke eisen het schip moet voldoen. Bij de handhaving van de wetgeving zal dus eerst moeten worden vastgesteld hoe het schip wordt gebruikt en pas daarna kan worden gekeken of aan de eisen voor dat gebruik wordt voldaan. Afhankelijk van de keuze van de eigenaar moet het schip aan weinig technische eisen voldoen (zoals bijv. pleziervaartuigen) of aan veel technische eisen (zoals bijv. passagiersschepen).

Gebruikte definities

Voor een goed begrip is het noodzakelijk om de volgende definities uit de Europese richtlijn op te sommen:

- "binnenschip": een schip dat uitsluitend of overwegend bestemd is voor de vaart op de binnenwateren;
- "sleepboot": een schip dat speciaal is gebouwd om te slepen;
- "duwboot": een schip dat speciaal is gebouwd voor het voortbewegen van een duwstel;
- "passagiersschip": een schip voor dagtochten of een hotelschip dat is gebouwd en ingericht voor het vervoer van meer dan twaalf passagiers;
- "zeilend passagiersschip": een passagiersschip dat is gebouwd en ingericht om ook door middel van zeilen te worden voortbewogen;
- "pleziervaartuig": een schip, niet zijnde een passagiersschip, dat is bestemd voor sportieve en recreatieve doeleinden;
- "lengte (L)": de grootste lengte van de scheepsromp in m, het roer en de boegspriet niet inbegrepen;
- "breedte (B)": de grootste breedte van de scheepsromp in m, gemeten op de buitenkant van de huidbeplating (schoepraderen schuurlijsten en dergelijke niet inbegrepen);
- "diepgang (T)": de verticale afstand van het laagste punt van de scheepsromp aan de onderkant van de bodembeplating of van de kiel tot het vlak van de grootste inzinking van de scheepsromp in m;

Voor de goede orde worden meevarende leden van een vereniging of stichting (zoals Scouting, Zeekadetkorps, studentenverenigingen etc.) niet als betalende passagiers gezien en vallen deze schepen onder de categorie: pleziervaartuig.

Aan welke eisen moeten pleziervaartuigen voldoen?

Nieuwe pleziervaartuigen met een lengte tussen de 2,5 en 24 meter moeten sinds 1998 voldoen aan de eisen van de *Wet Pleziervaartuigen*. Voor de keuringen voor de *Wet Pleziervaartuigen* heeft de Minister van Verkeer en Waterstaat daartoe aangewezen:

- Dutch Certification Institute (DCI)
- European Certification Bureau Nederland (ECB).

De *Wet Pleziervaartuigen* is niet van toepassing op reeds bestaande pleziervaartuigen met een bouwjaar voor 1998. Pleziervaartuigen van 20 meter of langer of waarvan het product lengte x breedte x diepgang > 100 m³, dienen na de invoering van de Binnenvaartwet een Binnenschipcertificaat te hebben. Als diepgang wordt voor pleziervaartuigen de diepgang zonder uitsteeksels genomen (kiel, e.d.). Hierdoor komt maar een kleine groep schepen onder de 20 m onder de certificaatplicht. Ze moeten vanaf die datum aan de technische eisen voldoen zoals die zijn geformuleerd in hoofdstuk 26 van ES-TRIN. De eisen die in hoofdstuk 26 voor pleziervaartuigen vermeld staan, bevatten eisen die:

- voor alle schepen verplicht zijn (bijv. het schip moet blijven drijven)
- alleen verplicht zijn als het aan boord is (bijv. een gasinstallatie)
- genoemd worden in hoofdstuk 24 van de richtlijn

Dit zijn zeer minimale eisen, ieder ander type schip moet aan meer technische eisen voldoen dan een pleziervaartuig.

Bij pleziervaartuigen worden eisen gesteld aan:

- de scheepsromp
- de machinekamer
- de manoeuvreereigenschappen
- de stuurinrichting
- het stuurhuis (vrij zicht, controle-instrumenten etc.)
- (hoofd)motoren, (stoom)ketels
- de uitlaatgassenleidingen
- het brandstofsysteem
- het smeeroliesysteem
- de lensinrichting
- het geluid dat door schepen wordt voortgebracht
- de elektrische installatie
- de uitrusting (anker, trossen, marifoon, e.d.)
- de blusmiddelen
- de reddingmiddelen (reddingvesten, reddingboeien)
- de verwarming-, kook- en koelinstallaties
- de gasinstallatie

Nogmaals: voor alle eisen geldt, dat het schip daaraan moet voldoen, tenzij het niet aanwezig is en niet noodzakelijk is voor het veilig en verantwoord varen zoals bijv. de gasinstallatie (omdat er bijv. elektrisch gekookt wordt). Aan een aantal eisen kan gemakkelijk worden voldaan door dit simpelweg aan boord te plaatsen zoals reddingmiddelen, blusmiddelen e.d. Uitgangspunt voor de overheid blijft: veilig en verantwoord varen. Niet alleen voor de opvarenden van het schip (uw familie) maar ook voor de omgeving (andere schepen, milieu e.d.)

Moet een schip worden aangepast?

Schepen die nu al aan technische eisen voldoen en daarvoor een certificaat hebben, behoeven niets te doen. Het Rijn-, Communautair of Nationaal certificaat blijft gewoon geldig tot de op het certificaat vermelde geldigheidsdatum.

In hoofdstuk 33 van ES-TRIN staan de overgangsbepalingen voor alle typen schepen waarin genoemd staat of aan deze eis voldaan moet zijn bij Nieuwbouw, Verbouw of Ombouw (NVO) of bij de eerstvolgende afgifte of verlenging van het certificaat. NVO betekent in hoofdstuk 24: het voorschrift is niet van toepassing op reeds in bedrijf zijnde vaartuigen, tenzij de betreffende delen worden vervangen of omgebouwd, dat wil zeggen dat dit voorschrift slechts van toepassing is op Nieuwbouw, bij Vervanging of bij Ombouw van de betreffende delen of sectoren. Worden bestaande delen vervangen door delen welke in technische zin en bouwwijze gelijk zijn, dan wordt dit niet beschouwd als vervanging "V" volgens deze overgangsbepalingen.

Voorbeelden van deze overgangsbepalingen die dus nog niet op pleziervaartuigen van toepassing zijn, zijn:

- de plaats van het waterdichte schot
- de gasdichtheid van de machinekamer
- de minimum snelheid

- de dagtank
- de geluidsgrens

Het niet voldoen aan de eisen die genoemd worden in hoofdstuk 24 26 van de ES-TRIN levert geen klaarblijkelijk gevaar op.

De keuring van grote pleziervaartuigen

Voordat een Binnenschipcertificaat kan worden afgegeven, moet er eerst een keuring van het schip plaatsvinden. Deze bestaat uit:

- een algemene technische en veiligheidskeuring
- een vlakkeuring (tenzij er een recent deugdelijk vlakrapport is)
- een proefvaart als er twijfel is of de manoeuvreereigenschappen klaarblijkelijk gevaar opleveren
- een keuring van de gasinstallatie (tenzij er een deugdelijk keuringsrapport is)

Deze keuring wordt niet langer door de Inspectie Verkeer en Waterstaat uitgevoerd maar is uitbesteed aan:

- Register Holland te Meppel (www.register-holland.nl)
- EFM Expertise te Meppel (www.efm.nl)
- Experts aangesloten bij het Nederlands Bureau Keuringen Binnenvaart (NBKB) te Rotterdam (www.nbkb.nl)

Door het uitbesteden aan particuliere bedrijven, is het mogelijk dat voor de kosten van een keuring verschillende prijzen gerekend worden. Shoppen kan de moeite lonen!

Voor Scouting schepen kan men een keuring aanvragen bij Register Holland (www.register-holland.nl) tegen reiskostenvergoeding. Hiervoor is een speciale deal gemaakt zodat de andere kosten niet in rekening gebracht worden.

Hoe lang is het certificaat van onderzoek voor pleziervaartuigen geldig?

Een certificaat van onderzoek dat voor een pleziervaartuig is afgegeven is 40 7 jaar geldig. Daarna moet het schip herkeurd worden. Bij grote tussentijdse verbouwingen kan het nodig zijn om een herkeuring aan te vragen (bijv. bij verlenging van het schip). Neem bij grote verbouwingen contact op met een van de aangewezen keuringsinstantie voor advies.

Meer informatie

- Binnenvaartwet, het Binnenvaartbesluit en de Binnenvaartregeling: www.overheid.nl
- ES-TRIN, www.cesni.eu
- Inspectie Verkeer en Waterstaat, www.ilent.nl

Tekst: John Licher

Ondanks dat Scouting Nederland probeert de infobladen zo up-to-date mogelijk te houden, kan het voorkomen dat er inmiddels nieuwe regelgeving is afgekondigd. De tekst van de geldende wet- en regelgeving is bepalend. Aan deze informatie kunnen geen rechten worden ontleend.